محوریت تفسیری ستة ایام در تاویل اعظم

استاد: این اندازه اشاره‌ای به وجوهی بود که فرمودند. عرض کردم خود آن بحث بحثی است که به گمانم حتماً باید این در آن ملاحظه شود. خلق آسمان و زمین در شش روز، با بیاناتی که در سه-چهار آیه دارد «ثم استوی علی العرش»؛ «ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَ»[1] آیه شریفه دیگر دارد «وهُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُۥ عَلَى ٱلْمَآءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ»[2] و «إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ يُغْشِ»[3]. در این آیات شریفه جهات مهمی هست. لذا بحث معارفی خیلی سنگینی دارد. مباحثش هم در آیات و کتب تفسیری مفصل است، آن چه که خوب است به دنبالش باشیم، آن تاویل اعظم را طبق حدیثی که امام علیه‌السلام به جابر بن یزید فرمودند، پیدا کنیم تا ذهنمان به وجوه دیگر راحتتر انس بگیرد. گاهی وقتی سراغ وجوه دست دوم و دست سوم میرویم، اصل حرف جا نمی‌گیرد.

در آخر مباحثه عرض کردم؛ حضرت فرمودند ای جابر روز جمعه را همه شما شنیده‌اید و یکی از ایام هفته است، اما میدانید تاویل اعظم یوم جمعه چیست؟ بعد حضرت شروع به توضیح دادن کردند. در برخی از روایات ذیل آیه شریفه هست؛ «يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَوٰةِ مِن يَوْمِ ٱلْجُمُعَةِ»[4]، یک معنای ظاهری دارد که روز جمعه است. اما نه، یک صلاتی در یوم جمعه ندا می‌شود. یعنی «یوم یجمع الله جمیع الخلائق من اول العالم الی فنائها» در یک صحنه. این می‌شود تاویل اعظم یوم الجمعه. این دید را بالا می‌برد و نظم معرفتی به آن می‌دهد. اگر یک یوم الجمعه ای داریم که خیلی خواص دارد و مهم است، محور و لبش را امام می‌فرمایند که به این صورت نگاه کن. از اینجا شروع کن. بعد حالا می‌گوید یوم الجمعه... . روایت ستة ایام هم به همین صورت است. آدم باید در صدد باشد که پیرامون محور آنها را ببیند. جلسه قبل هم شهرت روایات، زمانش و مطالبی که در قرائن داخلیه و خارجیه ممکن بود صحبت شود را عرض کردم.

---

[1] یونس ۳

[2] هود ۷

[3] الاعراف ۵۴

[4] الجمعه ۹

بازبینی #1
ایجاد شده 6 آوریل 2026 15:43:32 توسط ... .
به روزرسانی شده 6 آوریل 2026 15:44:10 توسط ... .